

uden netop ved at tage Konsekvenserne af Standpunkterne og lade være at prøve paa at snakke sort og snakke sig fra Tingene. Det er for øvrigt det samme, Grundtvig vilde i det Citat, som det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) anførte.

Citatet var for Resten et Bevis paa, at jeg havde Ret, naar jeg sagde, at den Masse, som det ærede Medlem havde læst mellem sit 18de og 20de Aar, sad i hans Hjerne uden at være fordøjet. Det ærede Medlem citerer, Sp. 417, følgende af Grundtvig: „Naar altsaa Regeringen ikke vil, at Folket her skal adsplittes i Sekter som i Tyskland og England, men vil baade lige fuldt under Fædrenetroens Tilhængere og de filosofiske Skoler Religions- og Samvittighedsfrihed, da er der aabenbart intet andet Middel end at gøre Statskirken rummelig nok selv for modsatte Synsmaader, og det kan umulig ske med almindelig gældende Lærebøger, Alterbøger og Salmebøger“. Grundtvig siger netop: Vi maa have Redelighed, derfor maa vi have Præsteløftet ændret, vi maa have disse gamle Ordninger væk; at blive ved at leve under disse gamle Ordninger og have en anden Mening, er uredeligt. Derfor vil han, som sagt, have Præsteløftet væk og Ritualet forandret. Og det kan den høje Regering saa let gøre. Den højtærede Kultusminister kan ad administrativ Vej ændre baade Præsteløftet og Liturgien, Rigsdagen har intet at skulle have sagt herom. Rigsdagen har intet at skulle sige vedrørende de indre kirkelige Forhold. De har altid været ordnede ad administrativ Vej og bør ogsaa fremtidig ordnes saaledes. Det vilde være en gruelig Ting, om vi i denne Salskulde give os til at diskutere disse Spørgsmaal. Det er for øvrigt noget, som Sjællands Biskop omtalte forleden i den Artikel, han skrev i „Berlingske Tidende“, og som blev nævnt med megen Uvillie: at ad administrativ Vej kan vi ændre Præsteløfte, Ritualet, alt det liturgiske. Har den højtærede Kultusminister og Regeringen Mod til at tage dette Skridt og faa hans Majestæt til at ændre det — det er netop det, det kommer an paa —, saa kommer vi ud over den Sag. Redelighed kræver det, og i Særdeleshed af en radikal Regering, der rigtignok er radikal i Sindelaget, men ikke radikal i Handling, der er den moderat. Man kan ikke staa her og tale om Redelighed og den Slags Ting uden at tage Konsekvenserne. Regeringen maa tage sit Ansvar, og den højtærede Kultusminister

vilde vokse uhyre og fylde den Ministeruniform, som han ikke har, hvis han vilde gøre noget i denne Retning og noget fornuftigt.

Men hvis nu den højtærede Kultusminister ikke har Mod til at handle redeligt i denne Sag, saa kan jeg ikke forstaa, hvordan han tør vove at udtale sig saa skarpt om Askov-Adressen. I den nye Askov-Adresse er der rakt en Haand til Klaring af visse Spørgsmaal. Heller ikke jeg synes, Forslaget er godt, men det er den Vej, man i Almindelighed er gaaet herhjemme. Man har jo sjældent haft Mod til at tage et kraftigt Standpunkt i nogen Henseende, og i alt Fald aldrig i kirkelig Henseende. Men man har søgt at lempe sig frem, og det vil man blive ved med, og det kan man altsaa gøre ved at tage mod Askov-Adressen. Enten maa man tage denne eller ogsaa gøre dette, eneste rigtige, Skridt: at faa ændret administrativt Præsteløftet, Ritualet og alt det. Saa er der fri Bane, og saa har vi Redelighed i Tingene. Hvis man ikke vil gøre det fra den Side, skal man være meget varsom med at bruge stærke Ord imod andre, der har en anden Opfattelse.

Der er blevet sagt adskillige Ting om Skinhellighed i Anledning af en løreven Sætning af Højskoleforstander Bredsdorffs Udtalelse om den Skaarupske Affære. Jeg synes alligevel, man skal være lidt varsom med at tale om Skinhellighed her i denne Sal; man maa dog kunne forstaa, at en Del Mennesker kan have en anden Mening ogsaa om den Ting uden at være skinhellige, men netop paa Grund af ængstet Samvittighed. Man skal i hvert Fald ikke bruge stærke Ord om den Sag. Fordi nu en Højskoleforstander bruger saadant lyrisk Udtryk, behøver den højtærede Kultusminister ikke at gøre hans Ord til sine paa dette Sted.

Hans Nielsen (Viborg Amts 1ste Valgkreds): Jeg vil først sige den højtærede Kultusminister Tak for hans Udtalelse i Anledning af min Henstilling om at faa Statstilskud til en ny Kirke i Glyngøre. Jeg forstod den højtærede Minister saadan, at der var noget, som endnu skulde ordnes, inden Sagen kunde afgøres og føres ind paa Finansloven. Og da der jo heller ikke i Aar er optaget Bevilling til en ny Kirke, maa jeg haabe og vente, at Glyngøre faar Statstilskud til sin Kirke, samtidig med at andre Egne faar Bevillinger til nye Kirker opført paa Finansloven.

Ligeledes vil jeg benytte Løjligheden